

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 28.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemati mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvarila (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . „ 13 „
za trikrat . . . „ 10 „
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enosolpna petstvarila po 18 vin.

Poslano:

enosolpna petstvarila po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenomni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bo. n.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Odrin se obstreljuje dalje. — Selimova mošeja poškodovana. — Boji na Čataldži in Gallipoliju. — Pred Skadrom se vrše oblegavalne priprave.

OFICIJELNA POROČILA O OBSTRELJEVANJU ODRINA IN O BOJIH NA DRUGIH BOJIŠČIH.

Sofija, 7. februarja. (Uradno.) Obstreljevanje Odrina se uspešno nadaljuje. Pri Čataldži so se vršili brezpomembni boji med predstražami.

Carigrad, 7. februarja. (Uradno.) Naše čete so na čataldžki črti zasedle postajo Bakčeköj in armadi nasproti ležeče višine. Turška konjenica je s sovražnikom v dotiki.

ZASEBNA POROČILA O OBSTRELJEVANJU ODRINA IN DRUGIH BOJIH.

Sofija, 7. februarja. Obstreljevanje Odrina se neprestano nadaljuje. Šrapneli napravljajo v mestu veliko škodo. Pri Čataldži se vrše brezpomembni boji med predstražami. Na Gallipoliju Bulgari prodirajo dalje.

Carigrad, 7. februarja. Bulgari na čataldžki črti so se na črti Čerkesköj umaknili. Domneva se, da se hočejo umakniti pred napovedanim izkrcanjem turških čet pod Enverbegom pri Rodostu, da ne bi bili od strani napadeni. Pri tem izkrcanju bo seveda sodelovala turška mornarica. Baje so Bulgari Rodosto zapustili, potem ko so vojaška poslopja razrušili. Turki so na čataldžki črti zasedli Kalikratio, Bahčeköj in višine nasproti turškemu desnemu krilu. O bojih pri Gallipoliju se od zanesljive strani poroča, da so Turki, ki štejejo tam 50.000 mož, začeli ofenzivo, ker pa so zadeli na močan odpor dobro utaborjenih Bulgarov, so se umaknili.

NERESNIČNE VESTI.

Berolin, 7. februarja. Vest »Berliner Tageblatt«, da so Bulgari na Gallipolskem polotoku Bulair že zavzeli in ko-

rakajo proti mestu Gallipoli, je neresnična. Vest, da je del Odrina že padel, se ne potrjuje. — Vest, da je dal Šukri paša v Odrinu oba armenska škofa obsiti, ne odgovarja dejstvu. Paša je le Armence pokaral, da so nemirni in nezanesljivi.

SEIMOVA MOŠEJA POŠKODOVANA.

Berolin, 7. februarja. »Lokalanzeiger« se iz Carigrada poroča: Obstreljevanje Odrina se je včeraj cel dan nadaljevalo. Bulgari so slovečo Selimovo mošejo močno poškodovali, ker so domnevali, da je na njej radiotelegrafski aparat. Iz Čataldže so čuli včeraj v Carigradu močno grmenje topov.

ENVER BEJ HOČE ČATALDŽKO ARMADO OB ZAPADU OBITI?

London, 7. februarja. Korespondent »Daily Newsa« poroča iz Carigrada, da Enver beg v Izmidu na maloazijski obali zbira 20.000 mož močno rezervo, katero hoče izkrcati v Rodostu, da pri me bulgarsko armado pri Čataldži na desnem krilu.

KAKO JE PRED SKADROM?

Dunaj, 7. februarja. Iz Podgorice poroča »Neues Wiener Tagblatt«, da črnogorski vojaški krogi ne verujejo vesti v »Reichspošti«, da bi bil Riza paša v Skadru umorjen. Črnogorski kralj Nikolaj je 5. t. m. došel s prestolonaslednikom v Grudo, kjer je več srbskih častnikov, ki sodelujejo pri vporabi novega artiljerijskega materiala. Stori se vse za novo, energično obleganje. Črnogorski kralj je sprejel srbske častnike in je pohvalil srbski častniški zbor ter srbsko armado. Obstreljevanje mesta se še ni pričelo.

TRAGIČEN POLOŽAJ TURČIJE.

London, 7. februarja. »Times« poroča iz Carigrada: Vlada je policijo in orožnike nadomestila z vojaškimi oddelki pod poveljstvom mladoturških častnikov, ker je izvedela za zaroto častnikov liberalne unije. Mladoturki so že tako zelo obupali, da so poslali k voditelju liberalne unije princu Sabah Eddinu odpustništvo, ki mu je za slučaj da odstopi Šefket paša, ponudilo veliki vezirat s pogojem, da pridrži mladoturki le vojno ali pa mornariško ministrstvo, druge ministre si naj pa princ po svoji previdnosti izbere. Ker je princ z ozirom na umor Nazim paše

to odločno odklonil, češ da noče prevzeti za mladoturški odbor odgovornosti za odstop Odrina, je mladoturški odbor sklenil vplivati na sultana pri bodočem selamluku, da princa Sabah Eddina pregovori, da prevzame veliki vezirat. Vsi mladoturški voditelji so si za vse slučaje preskrbeli potne liste za inozemstvo in si za slučaj kake izpremembe preskrbeli azilsko pravico v dveh poslaništvih. Ljudstvo v Carigradu pa je popolnoma apatično, vrh tega pa vladata velika revščina in glad. Vlada bo danes emitirala prvi del zakladnih bonov v znesku 5 milijonov turških lir in upa, da bo štiri milijone lahko snečala v turških pokrajinah, en milijon pa v mohamedanski Indiji. Šefket paša bi najrajši odstopil.

Pismo iz Srbije.

(Od našega poročevalca.)

Belgrad, 5. febr.

Vojna se nadaljuje.

Po neuspešnih pogajanjih v Londonu, ki so se v nedoglednost zavlačevali, se je včeraj pred Odrinom vojna zopet začela, morda pa tudi pred Čataldžo, od koder še ni nobenih obvestil. Srbska vojska, ki je že davno kot prva in edina dovršila svojo nalogo, v sedanjem nadaljevanju vojne nima mnogo opraviti: Pred Čataldžo, kakor se zdi, Srbi ne bodo šli, — ne sicer zato, ker bi ne hoteli, nego zato, ker imajo Bolgari ondi dovolj vojske in bi večja armada niti ne mogla operirati, ker je tamšnje bojno polje pretesno, tako da bi se nadaljne čete ne mogle razpostaviti.

Rekel bi, da se v Belgradu sploh ne veruje, da bi pri Čataldži prišlo do obsežnejših sovražnosti, ker se zdi, da tega ne želi ne ta ne druga vojskovoča se stranka; saj je jasno, da bi bilo tu vsako prelivanje krvi zastoj. Če bi Bulgari tudi zavzeli Carigrad in plačali to z dragocenimi žrtvami — bi mesta le ne dobili, ker bi jim ga Evropa ne hotela dati; Turki se pa tudi zavedajo, da so slabi in da bi, če bi prešli v ofenzivo, imeli opravka z orožjem celokupne Balkanske zveze.

Včeraj sem imel čast biti v družbi kraljeviča Djordja; tudi on ne veruje v nadaljevanje sovražnosti pred Čataldžo.

»Na Čataldži,« tako mi je rekel, »se bodo Turki in Bulgari postrani gledali, dokler ne pade Odrin; to bi pa pomenilo konec vojne.«

Ko je govor nanesele na hrabrost in osebno junaštvo, katero je kraljevič pokazal v bitki pri Bitolju, se je kraljevič branil pohvale in rekel:

»V tej vojni so vsi vršili svojo dolžnost in ne gre posameznikov dvigati. Vsi, od vojvode pa do zadnjega prostaka, so se zavedali svoje dolžnosti in so jo tudi vsi vršili z največjim samozatajevanjem. V tem leži naš uspeh, Kraljevič ima prav.

Srbi pred Odrinom in Skadrom.

Odrin oblegata dve srbski diviziji: timoška I. poziva in donavska II. poziva, skupaj 50.000 mož.

Ostala srbska armada bo še dalje počivala — razven šumadijske in drinske divizije II. poziva, ki tvori srbski primorski oddelek z divizijskima štaboma v Draču in Lešu. Pred nekoliko tedni so se na grških parnikih preko Soluna prepeljali v Medovo srbski težki oblegavalni topovi, s katerimi bo srbska vojska od medovanske strani udarila na Skader. Šumadijska divizija je dobila pomoč od drinske divizije v Draču in srbska vojska bo — morda preje, nego dobite vi to pismo v roke — z vso svojo silo in močno artiljerijo, katere je nedostajalo Črnogorcem, navalila na trdi Skader, ki se sedaj pred združenimi močmi srbske in črnogorske armade ne bo več mogel dolgo držati.

Ako bo Bulgarom treba pomoči, se jim pošljeta drinska in donavska divizija I. poziva, ki sta odnesli slavne zmage na Kumanovu, Prilepu in Bitolju. Zato sta se ti diviziji potegnili v stare meje in se razpostavili ob železniških progah, da se moreta z največjo bržino transportirati, kamor bi bilo treba. Ravno tako stoji pripravljena tudi vsa konjica, da mahoma odide tja, kamor se pozove.

Srbi v Solunu.

V kratkem ima oditi v Solun en srbski pešpolk, in sicer 16. polk Cara Nikole II. Priredi se manifestacija srbsko-grškega sporazuma.

Z bojnega polja ni sedaj nobenih nadaljnjih novic, a pričakovati jih je vsak hip.

LISTEK.

Roža svetla.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

»Končano je,« je rekel Wulfu. »Bojim se, da je Rozamunda umrla.«

»Če je v resnici, potem se morava požuriti, da prideva kmalu za njo,« je odgovoril Wulf in zaihtel.

XXI. POGLAVJE.

Kaj se je Godvinu zgodilo.

Pri Jeru Bitir, kakih sedemnajst milj od Jeruzalema, je poslanstvo razjahalo, da se odpočije; nato pa so odri nili zopet dalje po dolini v nadi, da pridejo do sijonskih vrat, predno začne vročina pripekati. Koncem te doline se je vzdigoval hrbet nekega griča, odkjer je bilo mogoče videti celo nj. govo dolžino, in vrh tega hrbta sta se naenkrat prikazala en možki in ena ženska na krasnih konjih. Družba se je ustavila iz strahu pred mogočim sovražnim napadom misleč, da je bila ženska preoblečeni možki, da jih prevarijo. Ko so tako neodločni čakali, je dvojica na griču zasula konje in začela vzlic veliki strmini jezdit z veliko hitrostjo proti njim. Wulf jih je radovedno ogledoval in rekel Godvinu:

»Tale tam me spominja neke ježe, ki smo jo nekda imeli pred bejrutskimi zidovi. Skoraj bi mislil, da je Arabec tamle prav tisti, ki je sedel za moji sedlom, ženska pa ona, ki je jezdila pri tebi, in da sta onadva konja Plam in Dim, ki sta še enkrat prišla na svet. Poglej njihov korak in čilost.«

Komaj je končal, sta neznanca ustavila svoja konja ravno pred družbo, ki se ji je možki v pozdrav priklonil. Tedaj mu je Godvin videl v obraz in na mah spoznal v njem starega Arabca, ki mu je bilo ime Sin peska, ki jima je dal Plama in Dima.

»Gospod,« je rekel Arabec k voditelju poslanstva, »prihajam prosit male usluge onaledva viteza, ki potujeta z vami; nekda sta jezdila moje konje, zbok tega mislim, da mi je ne odrečta. Tale ženska« in pokazal je na zagnjeno postavbo svoje spremljevalke, »je moja sorodnica, ki bi jo rad izročil prijateljem v Jeruzalemu v varstvo, a se je ne upam sam peljati tja radi gorskih prebivalcev, ki so sovražniki mojega rodu. Ona je krščanska vere ni ogleduhinja, vendar ne zna vašega jezika. Pri južnih vratih jo sprejmejo sorodniki. Govoril sem.«

»To stvar naj viteza uravnata« je dejal poveljnik, n potrpežljivo skomignil z ramami in vzpodbodel svojega konja.

»Rada jo vzameva seboj,« je rekel Godvin, »dasi ne vem kaj bi storila z

njo, če njenih prijateljev ne bo. Pojdite, gospica, in jezdite v sredi med nama.«

Obrnila je glavo proti Arabcu, kakor da bi ga hotela nekaj vprašati; Godvin pa je ponovil svoje besede, narkar je zajezdila v sredo med brata, le malo bolj zadaj.

»Nemara,« je nadaljeval Arabec proti Godvinu, »znaš sedaj bolje govoriti naš jezik kakor takrat, ko sva se svoje dni srečala v Bejrutu in jezdila po gorskem obronku na Plamu in Dimu. Vzlic temu pa se obračam do tvoje velike vljudnosti, da ne nadlegujete te ženske z besedami in da je ne pozivate, da bi si razkrila obraz, ker je to proti šegam njenega ljudstva. Samo uro hoda je do mestnih vrat, in potem ne bosta več imela sitnosti z njo. To pa bo plačilo za tista dva dobra konja, ki te nista slabo nosila, kakor so mi pravili na ozkem mostu in čez gore in doline, ko sta bežala od Sinana, kjer sta samaga Saladina vrgla raz sedla in ubila Hasana.«

»Zgodi se po tvoji volji,« reče Godvin, »pa lepa hvala za tista konja, Sin peska.«

»Dobro. Če želite še drugih, označita na trgu, da iščeta mene,« in začel je obračati svojega konja.

»Počakaj,« je rekel Godvin, »Kaj pa ti je znano o tvoji vnukinji Masudi? Ali je pri tebi?«

»Ni je,« je odgovoril Arabec z zamolklim glasom, »pozvala pa me je za določeno uro v nek vrt blizu Askalona, ki si že slišal o njem, da pridem ponjo, ker zapusti Saladinov tabor. In tja grem sedaj. Zdravstvujta.« Pozdravil je zastrto žensko, stresel vajeti in od dirjal kakor blisek po poti, po kateri je bil prišel.

Godvin je olajšano vzdihnil. Če je Masuda pozvala svojega strica, da pride ponjo, je gotovo na varnem. Toraj ni bil njen glas, ki se mu je zdel, da mu šepeta v nočni temi njegovo ime, ko ga je obhajala groza — groza, ki jo je nemara rodilo vse, kar je pretrpel in senca smrti, skozi katero je šele pravkar šel. Nato se je ozrl in videl Wulfa strmeti v žensko za seboj; pokaral ga je rekoč, da se mora ravnati pogodbe po duhu in črki in da je tudi gledati ni dovoljeno, če ne sme govoriti z njo.

»To je škoda,« je odgovoril Wulf, »kajti dasi je tako zvezana, mora biti vitka in plemenita, ko sedi tako na svojem konju. In tudi konj je plemenitega rodu, menim, da je celo Dimov bratranec ali brat. Morda ga proda, ko dospemo v Jeruzalem.«

Nato sta odjezdila dalje in ker sta bila mnenja, da gre za njuno čast, niti niti pogledala niti govorila z njo, dasi bi jo bila pozorno gledala, če bi vedela, kdo je.

(Dalje.)

Džavid paša o Srbih.

Kakor sem zvedel od zelo visokostojajočih oseb, ki se ji more brezpogojno verjeti, je turški general Džavid paša, ki se je v mnogih bitkah junsko bil s Srbi, katerim je s svojo hrabrostjo imponiral, nedavno prosil nekoga srbskega poveljnika za neka zdravila. V dotičnem pismu pravi turški general, da ga ni sram srbske armade česa prositi, ker je v njej spoznal vrednega in častnega protivnika, da bi se pa preje ubil, nego bi kaj takega storil nasproti Grkom ali Bulgarom, katere v pismu grdi.

Odlikovanja srbski vojski pred Odrinom.

Srbske čete pred Odrinom se odlično drže; bulgarski vojni krogi so polni hvale o njej. Da nagradi hrabrost srbskih borcev, je bulgarski car Ferdinand poslal poveljniku srbske oblegovalne armade generalu Stepi Stepanoviću 700 križcev za hrabrost, da se z njimi odlikujejo najhrabrejši. Odlikovanje vojakov se je na slavnosten način izvršilo. Ob enem s pošiljateljstvom teh odlikovanj je kralj Ferdinand naznanil, da bodo naknadno odlikovani tudi vsi zasluženi srbski častniki.

Pred nekajlikimi dnevi se je vrhovno poveljstvo obrnilo na generala Stepana Stepanovića z zahtevo, da pošlje imena tistih častnikov, ki so zaslužili odlikovanje in povišanje. General, znan po svoji strogosti in odločnosti, se ni dolgo pomišljal, nego je kratko odgovoril: »V moji armadi so vsi vrli in vsi — enaki.«

Kralj za padle in ranjene.

V želji, da se oddolži padlim vitevom in ohrani spomin njihovim imenom, je kralj Peter odredil, da se v marmorne stebre njegove velike »zadržbine« (zaobljubljene cerkve) v Topoli, ki je najdragocenejša srbska cerkev, urežejo imena vseh tistih junakov, ki so v tej vojni dali svoje življenje za končno osvoboditev Srbov izpod turškega jarma.

Razven tega se je kralj kakor sem zvedel iz dvornih krogov, odločil, da iz lastnih sredstev osnuje velik fond, iz katerega se bodo podpirali za delo nesposobni ranjeni vojaki in družine na bojnem polju padlih junakov.

Venizelos v Belgradu.

Danes smo v Belgradu imeli dragega in odličnega gosta. Grški ministriški predsednik Venizelos, prvi delegat Grške za mirovna pogajanja v Londonu, je danes jutraj ob 6. uri v spremstvu svojega tajnika prispel v Belgrad. Na kolodvoru ga je sprejel grški poslanik Aleksandropulos z grško kolonijo in prvi tajnik zunanjega ministrstva dr. Šojnović. Nastanil se je v hotelu »Moskva«. Dopoldne je imel dolgo konferenco z g. Pašićem. Opoldne se je nje-mu na čast v »Moskvi« vršil obed, katerega so se vdeležili Pašić, Stojan, Novaković in mnogi srbski politiki. Zvečer ob 6. uri je Venizelos odpotoval v Solun. Na kolodvor sta ga spremila Pašić in predsednik Narodne skupščine Andra Nikolić. Temu obisku se pripisuje velik političen pomen, ker je šlo za izmenjavo misli o bodočnosti Balkanske zveze.

Srbi in Rumunija.

V Belgrad je prispel srbski poslanik na rumunskem dvoru dr. Mih. Ristić, da vladi osebnost poroča o razpoloženju v Rumuniji.

Včeraj ga je sprejel kralj v avdienci. Takoj po avdienci se je Ristić z novimi navodili vrnil na svoje mesto v Bukarešto.

Kužne bolezni.

Med vjetimi Arnavti v Negotinu je izbruhnil nevarni rdečeliski azijski legar, ki je pobral že mnogo žrtev. Zadrževal je tudi že 3 žrtve službene dolžnosti: umrli so en zdravnik in dva bolniška strežnika. Bolezen se je zanesla tudi v mesto. Vlada je poslala v Negotin pet zdravnikov, da zatro kugo.

Aviatika.

Slavni francoski aviatik Zil Vedrin je prišel v Srbijo na povabilo srbske vlade, da organizira srbsko zračno brodogojstvo. V Nišu so postavljene velike vojaške lope z modernim aeroplanom. Danes dopoldne ob 10. uri se je Vedrin s svojim aparatom v Nišu dvignil v zrak in bil opoldne že nad Belgradom, kjer se je po več divnih krogih na Banjičkem brdu spustil na tla.

Turki o srbskem topništvu.

Vjeti turški častniki so se po bitki na Bitolju o srbskem topništvu tako-le izjavili:

»Vaši topničarji nedosežno merijo. Odtod vaše zmage!«

Ogenj.

Nocoj je izbruhnil v nekem z raznim blagom napolnjenem skladišču na kolodvoru v Belgradu velik požar. K

sreči so še o pravem času rešili smodnik, ostalo je vse zgorelo. Škoda je velika; človeških žrtev ni bilo.

Državni svet za konkordat.

Državni svet je ugodil zahtevi ministra prosvete in cerkvenih del ter odobril kredit 25.000 frankov za delegate, ki poldejo v Rim na dogovore s sveto stolico v stvari konkordata, oziroma ureditve vprašanja katoliške cerkve v Srbiji. Iz tega se vidi, da smatra srbska vlada to vprašanje za nujno in da želi, da se čim preje reši.

Gospodarstvo.

g Kletarski tečaj v Semiču. Kmetijska šola na Grmu priredi v ponedeljek, dne 3. in v torek, dne 4. marca v Semiču dvadnevni kletarski tečaj. Predavalo se bo o sestavi vina in njenem vplivu na dobroto vina. O umnem kletarjenju, pretakanju, čiščenju in filtriranju vina. O ravnanju z vinsko posodo. O boleznih vina in zdravljenju pokvarjenega vina. Pouk bo teoretičen, kakor tudi v zvezi s praktičnimi vajami v kleti. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici do 20. februarja t. l. pri ravnateljstvu Kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, pošta Kandija. Pristop k praktičnim demonstracijam se bo dovolil le omejenemu številu udeležencev.

g Vinarski in kletarski tečaj na Grmu. Kranjska kmetijska šola na Grmu priredi dne 10. in 11. marca t. l. vinarski tečaj, od 12. do 14. marca t. l. pa kletarski tečaj. Vspored tečaja bo sledeči: V ponedeljek, dne 10. marca popoldne od 2. do 4. ure: Ocepiljenje trt. Siljenje trt v silnicah, gorkih lebah in drugih prostorih. Ravnanje s cepilkami v trtnici. Saditev novih vinogradov. Od 4. do 6. ure: Razkazovanje silnic in cepilnih strojev. Vaje v cepiljenju. — V torek, dne 11. marca dopoldne od 8. do 10. ure: Obrezovanje trt. Rvnanje z mladikami trtami v vinogradu. Pomladanska dela v vinogradu. Gnojenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popoldne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v obrezovanju trt v šolskem vinogradu v Cerovcih. — V sredo, dne 12. marca od 8. do 10. ure dopoldne: Ravnanje z vinom. Vpliv trgovatve in kipevanja na kakovost vina. Lastnosti in sestava vina. Od 10. do 12. ure: Preiskava vina. Popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje z zdravim in pokvarjenim vinsko posodo. Ovinjenje sodov. Poraba in vrednost žvepla v kletarstvu. Od 4. do 6. ure: Praktično razkazovanje v vinski in kipelni kleti. — V četrtek, dne 13. marca, od 8. do 10. ure: Pretakanje vina, čiščenje vina z raznimi čistili. Od 10. do 12. ure: Praktične demonstracije v vinski kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: filtriranje vina. Od 4. do 6. ure: Praktične demonstracije v vinski kleti. — V petek, dne 14. marca, od 8. do 10. ure: Napake vina. Od 10. do 12. ure: Vaje v vinski kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Bolezni vina. — Ker je udeležba osobito pri kletarskem tečaju omejena, je dovoljen pristop le tistim, katere ravnateljstvo izredno sprejme. Priglasila (po dopisnici) se sprejemajo do 28. februarja pri ravnateljstvu Kmetijske šole na Grmu, pošta Kandija pri Novem mestu. Oddaljenim in revnim kranjskim vinogradnikom povrne ravnateljstvo potne stroške do Novega mesta in tudi podpore 2 K na dan za prehrano. Za to podporo je treba v prigrasilu izrecno prositi.

— Dobava opank za srbsko vojsko ponudena hrvaškimi opankarjem. Prvo dobavo opank za srbsko vojsko, to je nad 51.000 parov, so hrvaški opankarji tako izvrstno izvršili, da je bilo pri sprejemanju naročbe škartiranih komaj kakih deset parov. Srbski vojni dobavitelji so zato pripravili poveriti hrvaškim obrtnikom novo dobavo krog 50.000 opank, to je za četrtn milijona kron. Toda do sklepa naročbe bo težko prišlo, ker so med tem avstro-ogrsko usnjarne sklenile kartel in — seveda — takoj povišale cene usnju. Hrvaški opankarji bi morali tedaj za vsak par opank zahtevati 50 do 60 vin. več kakor pri prvi dobavi in je vprašanje, če bodo Srbi s tem zadovoljni.

Povišanje izvoza sladkorja na Balkan ob vojski na Balkanu. Ob balkanski vojski je od meseca septembra do decembra nepričakovano poskočil izvoz sladkorja na Balkan. V navedenih mesecih leta 1911. se je iz naše države v Turčijo izvozilo 165.992, v istem času t. l. 1912 pa 287.111 meterčnih stotov sladkorja. V istem času je poskočil naš izvoz sladkorja v Bulgarijo od 18.276 na 22.260, na Grško od 36.446 na 64.890 in v Rumunijo od 3469 na 8182 meterčnih stotov, le v Srbijo je padel izvoz našega sladkorja v tem času od 6353 na 2634 meterčnih stotov.

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Družba sv. Mohorja v Celovcu stopa pred Vas z novim vabilom za nabiranje udov Mohorjanov za leto 1913. Ob tej priliki v imenu dobre stvari prav uljudno prosi vse gg. družbene poverjenike in nje-ne prijatelje, da letos s podvojenimi močmi zastavite Vašo priznano požrtvovalnost in naklonjenost za Družbo ter Družbi kolikor mogoče visoko število udov pridobite. Vemo, da morda nekateri niso popolnoma zadovoljni z vsemi knjigami, toda prepričani bodite, da ima odbor Družbe sv. Mohorja v tem oziru zelo težko stališče in da se odbor Družbe sv. Mohorja resno trudi, da bi kolikor mogoče ugodil vsem željam, potrebam in zahtevam celokupnega slovenskega naroda.

Družba bo letos izdala »Koledar« z zelo poučljivo vsebino in popolnim imenikom vseh udov, na kar blagovolite vse ude opozoriti, ker so zadnja leta nekateri udje izostali vsled nepopolnega imenika. Imenik v »Koledarju« naj bo res viden znak enotnosti in celokupnosti slovenskega naroda, naj bo vseslovenska naslovna knjiga. Vsi udje brez razlike bodo gotovo z veseljem brali izvirne slovenske »Pravljice«, nič manj zanimiva in poučna bo v »Večernicah« povest »Mlada Breda«, katere snov je vzeta iz ljudskega življenja. Gosp. kanonik in profesor dr. Jos. Gruden nam v tretjem zvezku »Zgodovine slovenskega naroda« živahno slika kulturno dobo srednjega veka. Knjiga je silno poučna in vsaki slovenski hiši, vsakemu društvu neobhodno potrebna. Letos obhajamo 1600letnico zmage krščanstva nad poganstvom. To junško dobo prvih krščanskih viteзов nam slika g. prof. dr. J. E. Zorč v knjigi: »V tem znamenju boš zmagal«. Vsaka krščanska hiša naj si naroči to lepo, slavnostno knjigo. Družba izda kot šesto knjigo molitvenik »Krščanska mati« za slovenske žene. Knjiga je tako poljudno pisana in polna lepih vzgojnih nauk in zgledov. Knjiga ni prirejena samo za žene in matere, temveč sploh za slovensko mladino, zlasti za dekleta!

So še drugi vzroki, da letos še posebej prisrčno vabimo celo slovensko ljudstvo, da se v čim večjem številu zgasi za Družbo sv. Mohorja. Tiskarniški stroški so se v zadnjih letih več kot podvojili: plače delavcev, tiskarjev in knjigovozov so se vsled druginje in moderne delavske organizacije zelo zvišale; cene blagu, papirju, tisku, barvi in podobam (kličejem) so tudi poskočile, tako da je imela Družba zadnja leta, ako je hotela podati udom lepo okrašene knjige, občutno izgubo pri izdaji družbenih knjig. To se pa lahko zabrani na ta način, če se oglasi čim večje število novih udov; le pri visokem številu udov bo družba kos velikim stroškom, katere stavijo nanjo moderne tiskarske zahteve. Malenkostno vsoto 2 K utrpi lahko vsaka družina, vsak zaveden Slovenec in Slovenka.

Le če bo število Mohorjanov visoko naraslo, bo Družba tudi lahko zadovoljila svoje naročnike ter novim in starim udom nudila dobre in krasno opremljene knjige. Družba ima za bodočnost v svojem načrtu knjige gospodarske, zadružne, pravne, nabozne, leposlovne in zgodovinsko-kulturne vsebine, in to izpod peres najboljših strokovnjakov in pisateljev. Zato naj se novi udje že zdaj priključajo in stopijo v družbo Mohorjanov, da bo šel odbor in pisatelji s tem večjim veseljem na delo za krščansko prosveto. Vse stare in nove poverjenike iskreno prosimo še enkrat, da letos iznova podvoje svojo delavnost in požrtvovalnost za Družbo, ki je že toliko neprecenljivo dobrega storila za slovensko ljudstvo.

Naj bi gg. poverjeniki po vseh krajih večkrat to velevažno, največje slovensko književno društvo, ki je prava vseslovenska ljudska akademija, priporočili Družba sv. Mohorja je tudi prva in največja verska in narodna postojanka, ki vrši z razširjanjem dobrih slovenskih knjig med slovenskim ljudstvom na meji svojo versko in narodno dolžnost. Zato zasluži Družba tem večje podpore, naklonjenosti in pozornosti.

Družbeni odbor je v svoji zadnji seji ustanovil za vse umrle dosmrtno ude večno sv. mašo, ki se bo darovala vsako leto dne 24. septembra, na dan smrti družbinega ustanovitelja škofa A. M. Slomška. Zato Družba sv. Mohorja uljudno prosi, da bi se v bodoče vpisalo čim več novih dosmrtnih udov ter tako postali deležni častnih in večnih dobrot in milosti. Konecno prosimo vse gg. poverjenike, naj skrbijo za to, da se vsi udje gotovo zgledajo do dne 5. marca 1913. V velikih, razsežnih in oddaljenih vaseh naj se poveri nabiranje udov zanesljivim nabiralcem, katerim poda Družba v jeseni za njih trud po en iztis družbenih knjig ali kak drug lep knjižni dar. Dotične želje naj blagovolijo poverjeniki na vabilni poli zabeležiti. Družba sv. Mohorja torej upravičeno upa in za trdno pričakuje, da se bo letos število udov: atno zvišalo in tako presešlo dosedaj najvišje število Mohorjanov, kar bo le v čast, ponos in korist slovenskemu narodu. Za ves trud in požrtvovalnost se vsem gg. po-

verjenikom Družba sv. Mohorja že, v naprej toplo zahvaljuje: Bog plačaj stoterno! Z Bogom na delo za narod!

Dnevne novice.

+ »Srbobran« o nemožnosti edinstvene jugoslovanske politike. Razpravljajoč o pogojih, ki bi bili potrebni za enotno politično akcijo liberalnih Jugoslovancov, trdi zagrebški »Srbobran« v svojem članku »Južnoslovenski sestanek« od 29. januarja stvari, ki jih mora vsak politično razumni Jugoslovanc odločno zavrniti. Besedo trilateralizem jemlje »Srbobran« v njenem popolnem zmislu in pravi: »trilateralizem smatramo mi za nemogočo, osim ako bi bio oktroiran. Nemogoče je i pretpostaviti, da bi Srbi i Hrvati u monarhiji normalnim putem mogli postići ravnopravnost, a da je ne postignu u isto vrijeme i Polaci i Česi.« Kdaj pa smo mi besedo trilateralizem tako razumevali, da se naj poleg Avstrije in Ogrske osnuje novo jugoslovansko državno telo ne ozirajoč se, ali pa celo preko upravičenih državnopravnih zahtev Čehov in Poljakov? Sami vemo, da bi jugoslovanska upravna enota ne bila zadostna protiutež proti Nemcem in Madjarom. Naš cilj je popolna federalizacija monarhije, v kateri naj bi vsi Jugoslovanci tvorili upravno celoto, upoštevajoč seveda popolno versko in jezikovno ravnopravnost vseh Jugoslovancov. Dalje trdi »Srbobran«, da je ne samo glede na liberalne stranke, ampak sploh vsaka edinstvena jugoslovanska politika nemogoča. To dokazuje na pravaših, ki kljub enotni organizaciji baje ne vodijo enotne politike, in sicer razlaga »Srbobran« to tako-le: Pravaši u Hrvatskoj su anti-nagodbjenjaci i antidualiste, oni u Bosni vode izrazitu guvermentalnu politiku, a oni iz Dalmacije spremaju se takodjer na to, da budu radna većina u dalm. saboru. Čemu edinstvena organizacija, ako se ne može voditi edinstvena politika, koja ima samo jedan cilj pred očima in ruši sve, što smeta i stoji na putu neposrednom oživotvorenju cilja? Mi smo doslovno citirali to argumentacijo »Srbobrana«, ki je zgoraj trdil, da je dosega »trilateralizma« normalnim putem nemogoča, tu pa graja pravaše, ker se v dosegu svojega cilja poslužujejo obstoječih političnih sredstev, pozitivnih zakonov. Ali hočejo mar roke križem držati in se abstinerati od svojega političnega življenja, ker je ustroj monarhije danes še dualističen? Čudno, da »Srbobran« tega ne uvidi, da je združitev Jugoslovancov prej pričakovati, če so vsi sumandi v rokah tistih, ki to žele. Sedaj smo razcepljeni, zato so naša pota, sredstva k cilju različna. Naši politiki ni s tem nič pomagan, če se malodušno konstatira, da »v današnjih razmerah ni zglede za uspeh.« Mi vabimo Srbe kot naše ravnopravne brate k intenzivnemu sodelovanju v dosegu velikega cilja Jugoslovancov. Naj nam bo Balkan priča, kaj se da z združenimi močmi doseči.

+ Laško vseučiliško vprašanje. V včerajšnji seji proračunskega odseka se je zaključila razprava o laški pravosodni fakulteti. Naučni minister Husarek je izjavil, da gre laškemu prebivalstvu pravica do pravosodne fakultete. Ker se je Revoltela v Trstu povišala v trgovsko visoko šolo, so koristi laškega prebivalstva bolj pospešene, kakor če bi se ustanovila pravosodna fakulteta. Fakultete v Trstu vlada ne namerava ustanoviti, ker manjkajo pedagoški diktatni predpogoji. Če bi se laška fakulteta v Trstu ustanovila, bi se morala najbrže z ozirom na Nemce in Slovane prej ali pozneje utrakvizirati. Trst tudi nima večje knjižnice, nobene znanstvene družbe, akademije ali kaj sličnega, med tem ko obstoja v malem Roveretu akademija.

— Nove vojaške čete v III. armadnem zboru. Dne 1. marca 1913 se ustanovi v Vipavi trdnjavski artiljerijski bataljon št. 8, gorska havbična divizija št. 4 v Špitu talu ob Dravi, gorski trenski eskadron št. 2/3 v Beljaku in gorski trenski eskadron št. 1/3 v Tolminu.

— Iz Novega mesta. Povodom proračuna okrajne blagajne se je vršila tudi volitev občin v okrajni šolski svet. Izvoljen je bil članom g. župan J. Zurc iz Kandije, namestnikom pa g. Ivan Rakkoše, lastnik tovarne v Gorenji Straži.

— Vojaški begunci. Od 17. pešpolka so pobegnili: Lovrenc Gorjup, rezervni infanterist, krojač, rojen l. 1881. na Viču pri Ljubljani; Alojzij Hönigmann, rez. inf., kmečki sin, rojen leta 1890. v Kočevskem okraju; Peter Jeram, rez. četovodja, voznik in godec, rojen leta 1881. v Smolevem v kranjskem okraju; Ivan Jeretič, tit. poddesetnik, rudar, rojen leta 1879. v Št. Lenartu v celjskem okraju; Martin Kapš, rez. inf., kmet, rojen leta 1881. v Stari

letu. Posebno je vesel današnjega dneva, ker storimo lep korak v bodočnost z ustanovitvijo krajevne skupine. Prosi kolege v bodočnosti še večje zanimanja. Nato preide k točki volitev odbora. Izvoljeni so bili naslednji člani: Predsednik Josip Kurent, »Kranjska hranilnica«; podpredsednik Sl. Gärtner, »Mestna hranilnica ljubljanska«; blagajnik Ivan Moran, »Kreditni zavod«; blagajnikov namestnik Josip Jonki, »Ljudska posojilnica«; zapisnikar Iv. Sattler, »Avstro-ogrška banka«; zapisnikarjev namestnik K. Demel, »Avstro-ogrška banka«; prisednika Lengitz Ben., »Splošna prometna banka« in Zabuvec Vinko, »Zadružna Zveza«; revizorja Wacker I., »Firma Samasa« in Lenart Ivan, »Kranjska deželna banka«. — Vsi izvoljeni so iz Ljubljane.

Ij Strah pred vojsko. I. P., začasni inžigovodja pri Z. Z., je ves čas, kar se je začela vojna nevarnost, koval načrte, kako bi se ušlo vojaški službi. Preskrbel si je potni list za tujino. Za potnino je pa ponaredil par podpisov in pri neki banki dvignil za svoje razmere precejšnjo svoto denarja. V pone-deljek ponoči je z ženo odpotoval. Zasedujejo ga pridno, in kakor čujemo, se njegov izlet kmalu konča.

Ij Umrlj so v Ljubljani. Evfemija Černe, zasebnica, 84 let. — Elizabeta Šušteršič, šivilja, 45 let. — Ivan Meglič, delavčev sin, 4 dni. — Apolonija Žagar, pomožna usmiljenka, 27 let. — Elizabeta Planko, pomožna usmiljenka, 34 let.

Ij Ljubljanska kreditna banka. V današnji seji upravnega sveta se je odobrila čista bilanca za leto 1912. Čisti dobiček znaša 664. 476 K 24 vin. (v letu 1911 484.240 K 28 vin.). Občnemu zboru, ki se bo vršil dne 5. marca t. l., se je sklenilo predlagati, izplačevati za leto 1912 6% no dividendi (24 K na delnico), 141.197 K 11 vin. dodeliti rezervnemu zakladu, 14.724 K 57 vin. prenesti na novi račun.

Ij V Ameriko se je hotel včeraj odpeljati Mile Perkovič, rojen l. 1893. v Lipici na Hrvaškem ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Namen mu je preprečiti na južnem kolodvoru službojoči nadstržnik Nikolaj Večerin s tem, da ga je aretoval. Oddali so ga pristojni oblasti.

Ij Zasačena tatica. Po hišah okoli justične palače je že delj časa zmanjkovalo izpred stanovanj prinešeno mleko, kakor tudi raz kljuk viseče vrečice z žemljami, ne da bi se moglo priti tatu na sled. Te dni je pa bila tatica zasačena v trenutku, ko je hotela zopet odnesti žemlje. Policija jo je spoznala za 17letno brezposelno služkinjo Antonijo Golob iz Kandije pri Novem mestu, katera je tudi zasledovana zaradi različnih tatvin. Pri hišni preiskavi je policija našla mnogo kositarških posod in vrečice za žemlje. Tatico so izročili sodišču.

Telefonska in brzojavna poročila.

PRVA OFICIJELNA NAPOVED, DA ODRIN KMALU PADE.

Sofija, 7. februarja (Uradno.) Angleška sanitetna misija in judovsko humanitarno društvo sta z ozirom na to, da je kapitulacije Odrina v malo dneh pričakovati, dobila nalog, da se za odhod iz Odrina pripravita.

PRIPRAVE ZA RANJENCE V CARIGRADU.

Carigrad, 7. februarja. Vojno ministristvo je patriarhatu naročilo, naj tri grške šole pripravi za sprejem 30.000 ranjencev.

PODROBNO POROČILO O BULGARSKI ZMAGI PRI KAVAKU.

Rim, 7. februarja. »Tribuna« poroča o zmagi Bolgarov pri Kavaku na gallipolskem polotoku sledeče:

Poveljnik bulgarske armade je zvedel, da je na gallipolskem polotoku zbrana močna turška armada pod poveljstvom Fakri paše, namreč cela izmidska divizija, okrepljena po mnogih maloazijskih bataljonih in skoro 1000 mož broječih prostovoljnih četah pod poveljstvom Fethi beja. V Stambul so upali, da bodo te čete, prodirajoč ob reki Kavak, preplavile deželo južno od Odrina in ogrozile železniške in cestne zveze med Odrinom, Rodosto ter Čataldžo in bi tako v slučaju uspeha bulgarska armada morala proti severu zaviti, da je Turki ne bi v dva dela preklali.

Bulgarsko poveljstvo je vsled tega ukazalo zboru 50.000 mož v Dimotiki, ojačenem po srbskih in makedonskih bataljonih, prodirati. Ko je zbor došel na obrežje Kavaka v dolino, ki jo tvorita dva vzporedna grebena, je prišel v dotiko s predčeti Fakri paše.

Zjutraj v torek, 4. t. m., se je bitka začela, se zelo razširila, in se vršila na 15 km. dolgi fronti, od Kavaka ob soroškem zalivu do Šarkaa ob Marmarskem morju.

Bitka se je bila skoro dva dni. Prvi dan so Turki svoje pozicije zelo trdovratno branili, toda v noči med torkom in sredo so Bulgari dobili ojačenj. V sredo zjutraj so se Turki začeli umikati. Bulgarska kavalerija je nanje pritisnila. Turki so se začeli nagelje umikati in naposled je prišel v njihove vrste velik nered. Nek azijski bataljon, ki je ostal osamljen, je bil od bulgarskih predčet obkrožen in vjet. Kmalu nato so Bulgari zasedli Talke Makiöj, vedno se boreč.

Zasledovanje pa je trajalo dalje. Turki so dospeli do utrjene črte ožine med Gallipoljem in Bulairejm, kjer so se ustavili. Fethi paša s svojimi prostovoljnimi četami ni veliko opravil, pač pa so se iregularci z Bulgari ljuto spoprijeli pri Šarköju.

TURKI ODKRIVAJO SVOJE NAČRTE.

Carigrad, 7. februarja. Križarica »Messudje« je 5. t. m. z dvema torpedovkama odplula v Črno morje, da podpira izkrcevanje iz Trapecunta vozečih se čet pri Midiji.

Zdi se, da vrhovni poveljnik resno pripravlja ofenzivo iz Bulaireja proti Lüle-Burgasu, da osvobodi Odrin. (To je vsled bulgarske zmage pri Kavaku že onemogočeno. — Op. ured.)

Vse bojne in transportne ladje so odplule v Izmid, da vzamejo na krov izkrcevalni zbor pod poveljstvom Enver beja.

V Carigrad je došlo več ranjencev iz Čataldže.

O BOJIH NA MARMARSKI OBALI.

Carigrad, 7. februarja. Tukajšnji grški listi poročajo: Bulgari so se v torek približali mestu Myrioiton. Guverner in uradniki so se podali na krov ladje »Zuave« (?), ki je otvorila na Bulgare, katerih je bilo okoli 3000, ogenj. Kljub velikim izgubam so Bulgari mesto zasedli in postavili ob obrežju topove, a so bili prisiljeni se umakniti.

KAJ JE Z JANINO.

Atene, 7. februarja. Iz Arte se poroča: Begunci, došli iz Janine, pravijo, da v mestu manjka živeža. Aprovizacija je onemogočena. Beda je zelo velika. Padeč Janine je baje vprašanje par dni.

RUSIJA ODKLONILA ZAPROŠENO INTERVENCIJO TURČIJE. — KOMITE SKLENIL NADALJEVANJE VOJSKE.

Carigrad, 7. februarja. Tu se zagotavlja, da je vezir Mahmud Šefket ruskega poslanca prosil, naj v Sofiji posreduje, da Bulgarija zadnjo ponudbo Turčije sprejme za podlago nadaljnjih pogajanj; za protiuslugo bo Turčija Rusijo v dardanelskem vprašanju podpirala. Giers je odgovoril, da je turški predlog prišel prepozno in svetoval vezirju, naj sklene hitro mir na podlagi zahtev balkanske zveze. Nato se je zbral mladoturški odbor in soglasno sklenil nadaljevanje vojske, ker brez Odrina tudi Carigrad nima nobenega pomena.

NEMCI SE BOJE ZA CARIGRAD.

Kolin, 7. februarja. »Kölnische Ztg.« poroča, da o posredovanju vesil zdaj ni govora. To pa ne pomeni, da bi evropski kabineti razvoj balkanskih dogodkov samo pasivno opazovali. Ako bi vojaške operacije ogroževale Dardanele in Carigrad, bi najbrž ne ostale vse vesile pasivne.

RAZLIČNE SE NEPOTRJENE VESTI. MASAKRIRANJE V ODRINU.

Sofija, 7. februarja. Tu se trdi dalje, da so Bulgari Bulaire na gallipolskem polotoku že zavzeli. — V Odrinu Turki Bulgare masakrirajo. — Iz Cetinje se poroča, da so prebivalci v Skadru Riza bega umorili in da se mesto že bombardira. Slednjo vest treba z veliko rezervo sprejeti.

RIZA BEG NI UMORJEN.

Dunaj, 7. februarja. Vest, da je poveljnik Skadra Riza beg umorjen, ni resnična.

OBSTRELJEVANJE SKADRA SE DANEŠ ZAČNE?

Cetinje, 7. februarja. Danes se pričakuje splošni naskok Srbov in Črnogorcev na Skader.

VELESILE SE POSVETUJEJO.

London, 7. februarja. Včeraj je tu zborovala konferenca poslanikov. Kon-

ferenca je bila nenavadno dolga, ker je trajala dve uri in pol.

RUMUNIJA ZOPET PRITISKA.

Pariz, 7. februarja. »Matin« poroča iz Bukarešte: Rumunska vlada je potem, ko je pregledala protokol, ki sta ga v Londonu podpisala Danev in Mišu in ki vsebuje ponudbo Bulgarije ter zahteve Rumunije, poslala takoj kurirja k svojemur poslaniku v Sofijo z naročilom, naj slednji bulgarsko vlado pozove, da pogajanja takoj zopet začne.

KRALJ KAROL ODLIKOVAN.

Bukarešt, 7. februarja. Zdaj se izve, da je princ Eitel Friderik prinesel kralju Karolu od cesarja Viljema zvezdo velikega križa komendatorskega reda rodbine Hohenzollern, obenem z lastnoročnim pismom cesarja.

VENIZELOS V SOFIJI.

Sofija, 7. februarja. Semkaj je došel iz Belgrada grški ministrski predsednik Venizelos in bil sprejet od kralja v avdienci, potem ko je konferiral dve uri z Gešovom. Kralj je sprejel tudi dr. Daneva. Kralj, ki je izbornega zdravja, je bil svoje potovanje v glavni stan zato odložil, da sprejme ta dva politika.

URADNA SRBSKA POROČILA.

Belgrad, 7. februarja. Uradno se konstatira, da se kupščina ne bo zbrala dne 20. t. m., ampak šele po vojski. — Bulgariji se niso na podlagi nove pogodbe poslale nove čete na pomoč, marveč se bodo poslale, ako bo Bulgarija to smatrala za potrebno. — Vest, da so srbski četaši zbrani ob bosanski meji, je napačna, ker srbska vlada noče nobenih konfliktov, sicer pa Srbija četašev v armadi sploh več ne trpi.

GROF BERCHTOLD.

Dunaj, 7. februarja. Cesar je grofa Berchtolda sprejel v enourni avdienci.

KDO JE UMORIL NAZIM PAŠO?

Rim, 7. februarja. V Brindisi došli sin bivšega šejka - ul - izlama Muktar bej, ki je iz Carigrada zbežal, je dejal, da je Nazim pašo ustrelil Enver beg sam, da se pa v Carigradu pripravlja protirevolucija.

KDO SO TO?

Dunaj, 7. februarja. Gotovi vojaški krogi se o lastnoročnem pismu cesarja ruskemu caru zelo nejevoljno izražajo in napadajo miroljubno politiko grofa Berchtolda.

JUNAŠKA RODBINA.

Ruščuk, 7. februarja. Trgovska firma Bourov je svoje poslovanje ustavila in svoje prostore zaprla, ker se nahaja zdaj vseh 45 članov te rodbine na bojišču. Pri pomniti je, da so se oglasili za vojaško službo tudi vsi oni člani rodbine, ki niso vojaški dolžnosti podvrženi. Skoro vsi so rezervni častniki ali zdravniki. Dozdaj nobeden od njih ni padel, le nekaj jih je bilo lahko ranjenih.

ALBANSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 7. februarja. Tu se govori, da so se velevalisti na poslaniški konferenci glede Albanije baje že zedinile. Baje pripade Prizren Srbiji. Srbija dobi i garancijo, da bo imela preko pristanišč Drač, Bar in Metković prost uvoz in izvoz za vse blago. Kar se tiče Egejskih otokov, ostanejo baje oni, ki leže neposredno pred Dardanelami, v turških rokah, otok Thasos pripade Bolgarski, otoka Mitilene in Kreta dobi Grška.

NOVA SRBSKO-BULGARSKA MEJA.

Belgrad, 7. februarja. Tu se trdi sledeče: Bolgarski finančni minister Todorov je na povratku iz Pariza v konferenci z min. predsednikom Pašićem 6. t. m. v imenu bolgarske vlade glede bodoče bolgarsko - srbske meje sklenil naslednjo novo pogodbo: Bolgarska je očigledno veliki vojaški pomoči, katero je dobila od Srbije, pripravljena v novo korekturo med obema državama. Po tej korekturi dobi Srbija tudi

mesta Kriva Palanka, Kratovo, Prilep, Bitolj in eventuelno tudi mesti Prespa in Ohrid, če po izreku velevalisti ti dve mesti ne pripadeta Albaniji. Veles ostane bolgarski. (Ta vest potrebuje zelo potrdila.)

RESNIČNO POROČILO.

Dunaj, 7. februarja. »Politische Korrespondenz« je iz Peterburga iz najzaneslivejšega vira izvedela, da je ruske vodilne kroge nadaljevanje vojske na Balkanu zelo neprijetno presenetilo.

× × ×

LAŠKA FAKULTETA.

Dunaj, 7. februarja. Budgetni odsek je danes nadaljeval razpravo o laški fakulteti. Dr. Bugatto in dr. Masaryk sta se zavzemala za sedež fakultete v Trstu. Opoldne se je razprava prekinila. Odsek se zbere zopet najbrž šele v sredo.

POGREB KARDINALA DR. NAGLA.

Dunaj, 7. februarja. Danes se je vršil med velikansko udeležbo tisočglave množice pogreb kardinala dr. Nagla. Pogreb je vodil praški nadškof kardinal dr. Skrbensky. Truplo je bilo pokopano v stolni cerkvi Sv. Štefana.

HRANA IN OBLEKA NAŠIH REZERVISTOV.

Dunaj, 7. februarja. »Militärische Korrespondenz« piše, da vesti, da rezervisti na meji dobivajo slabo hrano, niso resnične. Res pa je, da obleka in obutev nista brez napak, tega pa ni kriva vojna, temveč finančna uprava.

NADVOJVODA BOLAN.

Budimpešta, 7. februarja. Nadvojvoda Jožef je zbolel na vnetju prsne mreže. Njegovo splošno stanje je zadovoljivo.

DR. VARETON ODLOŽIL DEŽELNO-ZBORSKI MANDAT.

Pulj, 7. februarja. Bivši puljski župan dr. Vareton, ki je radi raznih korupcijskih afer pri puljski občini v kazenski preiskavi, je odložil svoj deželno-zborski mandat.

STRAŠEN MORILEC.

Peterburg, 7. februarja. Danes je bil v Harkovu obsojen na smrt zločinec Osadčki, ki je umoril 103 osebe.

SMRTNA KOSA.

Praga, 7. februarja. Tu je umrl mladočeški deželni poslanec Josip Krejčí.

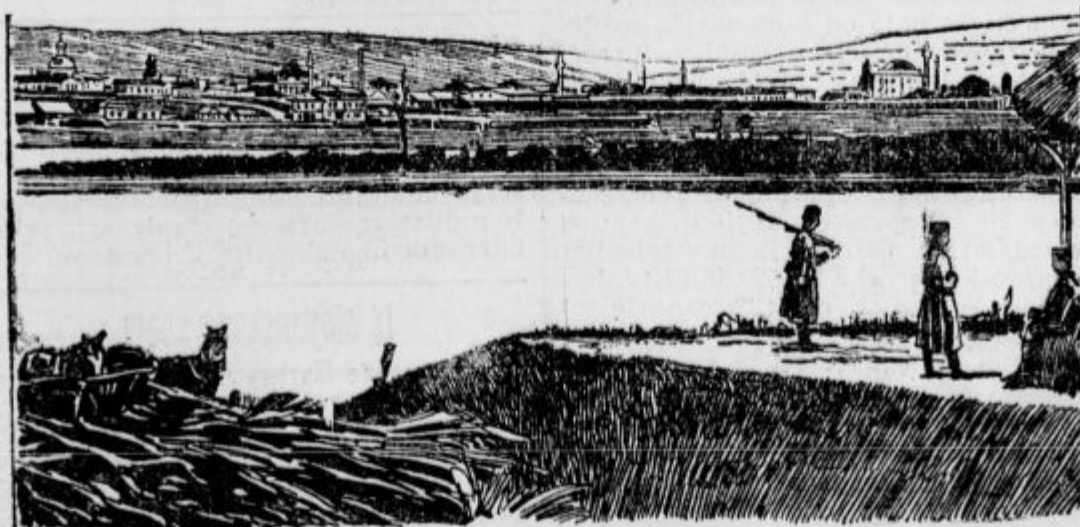
Mohorjani — vsi se spomnite „Slovenske Straže“!

Razne silvari.

Napad na predsednika republike San Salvador. Napaden je bil predsednik republike San Salvador Aranio. Napad se je posrečil in je Aranio nevarno ranjen. Zaprlj so več sumljivih oseb. En artilerjec je izpovedal, da so zaroto vodili v Guatamali.

Moderno žensko obuvalo. Zenske, ki imajo čas in denar, belijo čevljar-skim umetnikom glave z vedno novimi zahtevami in iznajdbami. Tako si je neka Angležinja izmislila steklene pete za svoje čevlje, ki je šla na kostimiran ples kot pepelčica. Pri plesu se je vlečna razdelila in steklene pete so migljale v svitu električne luči. Novost se je hitro opazila in srečni čevljar, ki je napravil prve take pete, je dobil obilo naročil. Dobro pri tem je vsaj to, da taki čevlji niso predragi — steklo je steklo. Drugače je z onimi plesnimi čevlji, ki jih nosijo ženske, ki ne stanejo nič manj kakor 60.000 mark. Pa še o drugih zanimivih tajnah ženskih čevljev vedo poročati listi. Tako si je neka angleška dama dala napraviti votle pete, ki so se odpirale in zapirale na tako umeten in skrit način, da živa duša razen nje ni vedela za to in bi tega tudi ob natančni preiskavi ne zasledila. V peti so bili varno spravljene dragocene briljanti in drugi dragi kamni, ki so tako brez visoke carine prišli na ameriška tla.

Saški princ Maks predava v lvovskem semenišču. V Lvov se je pripeljal saški princ Maks, ki bo več časa v grško-katoliškem semenišču predaval o grško-orientalskem ritusu.

Pogled na Silistrio od rumunske strani.

Važna iznajdba za gledališčne dekoracije. Neka mlada ruska slikarica je baje iznašla metodo, po kateri je mogoče na isto platno naslikati več slik drugo vrh druge, ki se potem s pomočjo posebne razsvetljave poljubno pokažejo vsaka zase. Poizkusi, ki so se vršili na odru moskovskega umetniškega gledališča, so se baje izvrstno obnesli. Tako se je na primer demonstriralo platno, na katerem se je ob rdeči večer razsvetljavi pokazala zlata jesen, pri mesečnem svitu pa se je videla kmečka pokrajina z nimfo. Potemtakem bi bilo mogoče za vsako izpremembo svetlobe: solnčni svet, mesečino in somrak naslikati primerne podobe in doseči najlepše učinke. Za iznajdbo se zanima že tudi ravnateljstvo pariške velike opere.

Ruska vlada je prepovedala tujim zrakoplovcem preleteti njeno zahodno mejo. Prepoved velja od 1., odnosno 14. januarja do 1., oziroma 14. julija t. l. Če tuji zrakoplovi dospejo na rusko stran, se imajo nemudoma spustiti nat la, ker sicer bi se nanje streljalo. Kot poziv, da se imajo spustiti na tla, velja podnevi mahanje z rdečo zastavo, ponoči pa z rdečo lučjo.

Za zrakoplovce. Notranje ministrstvo je izdalo natančen seznam prepovedanih pasov za zrakoplovce, na kar opozarjamo s pristavkom, da je ta seznam na razpolago v policijskem oddelku mestnega magistrata.

Kako je prišla Rafaelova Madonna v Ameriko? Slavni Rafael je naslikal svojo »Madonno« leta 1515. Tekom stoletij je šla slika od različnih kronanih in knežjih glav v različne roke ter prišla slednjič v last tvrde Sedlmayer v Parizu. Tu jo je zapazil ameriški milijonar Morgan. Vprašal je za ceno in zastopnik tvrde dr. Pavel Mersch je dejal ponosno: »Dva in pol milijona frankov.« — »Dobro!« je odgovoril Morgan, »plačam, prinesite sliko v moje stanovanje.« — Sliko so sneli in odnesli v milijonarjevo palačo, iz katere je romala v Ameriko, odkoder je pa gotovo ne bo več nazaj v Evropo. Čudno je pri tem še to, da je še tisti dan prišel k tisti tvrki drug kupec, ki je tvrdki ponudil 100.000 dolarjev več, kot Morgan. A prišel je prepozno. Ko je to izvedel Morgan, je dejal, da bi bil kupil sliko za vsako ceno. Toliko je vredna ena slika slavnega Rafaela!

Glavni dobiček loterije za dunajske reveže v znesku 20.000 K je na št. 245.643 zadel neki narednik pri pionirjih.

Politične nasilnosti v Bengaliji. V Vzhodni Bengaliji zadnje čase zelo vre in se izvajajo politični napadi, ki vzbujajo veliko pozornost.

Avstrijska tobačna režija v Berlinu oškodovana za 60.000 mork. V Berlinu je bil obsojen v 18mesečni zapor knjigovodja c. kr. avstrijske tobačne eksportne zaloge Robert Lawnar, ker je poveril 60.000 M avstrijske tobačni režiji.

Opet velikanski škandal policije v New Yorku odkrit. Newyorški policijski stotnik Wolsh je državnemu pravdniku priznal, da je s pomočjo policijskega komisarja in inspektorja izsilil samo v enem distriktu od gostilničarjev, hotelirjev in lastnikov javnih hiš zadnjih pet let 750.000 dolarjev.

Laško vojaško letališče ob avstrijski meji. Iz Trevisa se poroča, da laška vojna uprava ustanovi na vojaškem vežbališču Santa Marija del Rovere vojaško letališče z osmimi hangarji. Zgradi se tudi vojašnica za 40 mehanikov in za potrebne tehnične vojaške čete.

Strašna avtomobilska nesreča. Avtomobil podrl lesen most. 18 oseb nevarno ranjenih. Iz Varšave se poroča, da se je peljal v nekem avtomobilu 30 oseb na postajo Staredrogi. Ko se je peljal avtomobil čez nek lesen most, se je pa ta podrl. Avtomobil je padel v vodo. Šofer in 14 potnikov je nevarno ranjenih, 4 potnikom so se pretresli možgani, ostali so neznanje ranjeni.

Belgijska kraljevska praharna zletela v zrak. — Šest oseb ubitih. V kraljevski praharni v Weterenu se je smodnik vnel. Praharna je zletela v zrak. Mrtvih je šest, ranjenih pa veliko oseb. Škoda je ogromna.

Velika nesreča ob nogotekmi. V Lunderlandu je gledalo na strehi neke lope 200 oseb nogotekmo. Streha se je pa podrla in je bilo veliko gledalcev nevarno ranjenih.

Požar v vojašnici. V monturnem depotu artiljerijske vojašnice v Lvovu je izbruhnil požar, ki je povzročil 3500 K škode.

Zastrupljenje treh vpokojenih poštnih uradnikov. V Lvovu so se zastrupili s premočnim plinom vpokojeni poštni uradniki Ladislav Szymanski, Peter Senik in Sigmund Szymanski.

Strašna rodbinska drama. — Šest oseb mrtvih. Sedanja finančna kriza je v Holeševici na Češkem zahtevala šest žrtev. Hišni posestnik in gostilničar Husák je stal pred polomom. Napeljal iz kuhinje v spalnico cev, po kateri je

puhtel v spalnico plin. Tako je s plinom ponoči zastrupil svojo ženo, štiri otroke in sebe.

Napad na zytomerskega generalnega gubernatorja. Ko se je peljal ruski generalni gubernator v Zytomerju, grof Kutais, v avtomobilu po cesti, je avtomobil zadel ob tram, ki je bil položen na cesto. Avtomobil se je popolnoma razbil, a gubernator je le neznatno poškodovan. Tri osumljence so zaprli.

Predilnica pogorela. V liberški okolici na Češkem je zgorela predilnica tvrde Karel Bienert. Tvorinica je popolnoma zgorela, z velikim trudom so rešili skladišče in stanovanje ravnatelja.

Nova »ladja puščave«. Anglež Hoo-brew Lallan v Kahiri je izvršil poseben avtomobil za pot skozi peščene puščave. Kolesa so izredno široka, da je vsako vdiranje v pesek izključeno; vrhu tega so skoraj dva metra visoka, tako da leži voz dovolj visoko od tal. Motor je na vseh straneh hermetično zaprt, da prah ne more vanj. Kolesa nimajo gumijevih obrobov, ker bi se ti v pesku hitro obrabili, marveč usnjate. Poizkusna vožnja se je neki prav dobro obnesla.

„Slovenska Siraža“.

Slomškov dar po 20 K:

146. Po podružnici za Sp. Mistinjsko dolino v Pamečah, nabrano na gostiji Čas-Vrhnjak, 25 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Friderik Repolusk, župnik v Št. Vidu nad Valdekom, »navrhek vsled neke kupčije«, 2 K. Po Franu Prislau v Parizljah, nabrano na veseli gostiji Ivana Letonja i Nežike Prislau na Paki, 6 K. 40 vin. Anton Simčič, revizor deželne naklade v Ljubljani, 2 K. Po Jan. Rop v Lormanji, nabrano na gostiji Antona Rop in Genovefe Kurnik v Lormanji, 16 K. Po Mariji Pesko, Vrbje, nabrano na sedmini pokojne Ane Seme v Vrbji, 4 K 50 vin. Po Josipu Kolarič, župniku, Mala Nedelja, nabrano na gostiji Ivana Hrašovec, 9 K. M. Sever, nabral v veseli družbi »pri Stemburju« v Kandiji, 2 K. Po Janko Baznik, kaplanu, Sv. Barbara v Halozah, nabrano na gostiji vrlega mladeniča Jakoba Hvalec in Marije Majenovič, 11 K. — Temu prvemu kamnu iz Haloz naj sledijo drugi. — Mlademu paru — »Bog Vaju živi — bila srečna mnoga leta!« — Nabral Fran Šegula, na gostiji Martina Šegula in Margarete Valenko v Moškanjih, 3 K. Po Josipu Dobrovec, kanoniku v Velikovcu, nabrano na ženitovanju narodnega para Antona in M. Gril v Velikovcu, 16 K. Kostanjevac v Ljubljani, 1 K.

Iz nabiralnika.

Iz nabiralnika podružnice v Železni Kapli, 21 K 91 vin.

Sklad Mohorjanov:

239. Mohorjani v Št. Vidu nad Valdekom, po č. gosp. Frideriku Repolusk, župniku, 2 K. — 240. Mohorjani v Višnjigori, po župnijskem uradu, 5 K. — 241. Mohorjani v Dolu pri Hrašniku, 12 K. — 242. Mohorjani Št. Jošt nad Vrhniko, po župnem uradu, 5 K. — 243. Mohorjani v Trnovem, Notranjsko, po g. Fr. Šircelj, 8 K 50 vin. — 244. Mohorjani v Sežani, po župnijskem uradu, 5 K.

Društva.

Ljubljanski šahovski klub je imel v soboto, dne 25. jan. t. l. v kavarni »Pri Slonu« svoj I. redni občni zbor. Predsedoval je klubov podpredsednik g. profesor Ludovik Vagaja. Dne 31. prosinca 1912 ustanovljeni klub ima 20 rednih članov. Članarina se je zvišala na letnih 5 K; novi člani plačajo z 1 K vstopnine vred 6 K. — Nato je bil soglasno izvoljen naslednji odbor: Predsednik g. Ludovik Vagaja, c. kr. profesor; predsednikov namestnik g. Ivan Krivic, trgovec; odborniki gg.: Leopold Pevalek, trgovec, Fran Golob, c. kr. asistent tobačne režije in dr. Mirko Vrančič, pravni praktikant; namestnika gg.: Edmund Kavčič, trgovec in posestnik ter Valentin Margutti, hišni posestnik; računski preglednika: gg. Herman Nickerl pl. Ragenfeld, c. kr. finančni nadsvetnik in dr. Branko Fišer, deželni komisar. — Nato očitno predsednik g. L. Vagaja klubovo delovanje v letu 1913. Meseca marca se bo vršil turnir za klubovo mojstrstvo, nato match med dosedanjim in novim klubovim mojstrom, bržčas tudi korespondenčni match s kakim šahovskim klubom. Naprosil se bo dr. Milan Vidmar, da priredi ob počitnicah simultansko produkcijo. Nekako koncem leta se bo priredil turnir za ljubljansko prvenstvo, kateri se lani radi nastalih zaprek žal ni mogel vršiti. — Ker vsi kulturni narodi v zadnjih desetletjih med seboj naravnost tekmujejo v ustanavljanju šahovskih klubov

po mestih in v šahovskih prireditvah, zlasti Rusi, ki se v zadnjem desetletju odlikujejo po igralni moči in številu svojih mojstrov, Ljubljana, ki na vseh poljih napreduje, tudi na tem polju za drugimi mesti ne sme zaostati. Zato odbor vse prijatelje šaha brez razlike stanu, narodnega in političnega prepričanja vlijudno vabi, da klubu številno pristopijo.

KNJIGOTRŽTVO.

Gecemani in Golgata. Ta krasna, dolgo zaželjena premišljevanja Kristusovega trpljenja so izšla in so na razpolago v Katoliški Bukvarni. Pridejan je seveda tudi popoln molitvenik in ima knjiga pri vsi svoji obširnosti priročno žepno obliko. — Cena z rdečo obrezo 2 K 60 h, šagrin, zlata obreza 3 K 60 h.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 7 februarja 1913.

Pšenica za april 1913	11-72
Pšenica za oktober 1913	12-23
Rž za april 1913	10-06
Rž za oktober 1913	9-73
Oves za april 1913	10-41
Oves za oktober 1913	8-85
Koruza za maj 1913	7-76
Koruza za julij 1913	7-95

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
6	9. zveč.	743-4	3-1	sr. zah.	jasno	
7	7. zjut.	744-7	-0-8	sl. svzh.	oblačno	0-0
7	2. pop.	745-6	4-4	brezvetr.	del. jasno	

Srednja včerašnja temp. 27°, norm. — 11°.

Ženitna ponudba.

Železničar, star 24 let, prijetne znanosti, se želi poročiti z gospodično, ki bi bila neomadeževane preteklosti in dobrega srca. Ponudbe pod št. 390 odpošilja uprava „Slovenca“.

1860 se zanesljiva in poštena starejša

služkinja

za družino dveh oseb v nekem obmorskem mestu. Znati mora kuhati, likati ter opravljati tudi druga domača dela. — Plača po dogovoru. Nastop v začetku marca. — Ponudbe sprejema upravnštvo „Slovenca“ pod številko 406.

Odda se takoj prostorno skladišče

Izve se: Vegova ulica 6, I. nadstropje.

Štev. 126. nr.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov

na Kranjskem:

1. v **Cerkijah** pri Kranju z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik od zdravstveno-okrožnega zastopa še posebno doklado v letnem znesku 500 K;
2. v **Farj** v Kočevskem okraju s sedežem na **Petrinji** z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za uradna pota v Osilnico in Banjalo 3000 K na leto;
3. na **Grosupljem** v Ljubljanskem okraju z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K;
4. v **Logatcu** s sedežem v **Planini** z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik od občine Planina še posebno doklado letnih 500 K;
5. na **Raki** v Krškem okraju s plačo letnih 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega uživa zdravnik za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raka prosto stanovanje z vrtom in vinogradom;
6. v **Žužemberku** z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za zdravniške uradne dneve v Ambrusu, Ajdovcu in na Smuki 800 K letne odškodnine in 400 K stanarine od zdravstveno-okrožnega zastopa.

Prosilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do

10. marca 1913.

in jim prilože dokazila o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 5. februarja 1913.

Za deželnega glavarja:
dr. Lampe l. r.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naša iskreno-ljubljena mati sestra in tašča, gospa

Franja Černe, roj. Soler

posestnica mlinov

danes dne 6. februarja ob 1. uri popoldne po dolgotrajni mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti, v 61. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v soboto dne 8. februarja ob 1/2, 10. uri dopoldne iz hiše žalosti, Fužine št. 7, na pokopališče pri D. M. v Polju.

Sv. maše zadošnice se bodo brale v raznih cerkvah. Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

FUZINE, dne 6. februarja 1913.

404 Žalujoča rodbina.

Lepa, kompletna, dobro ohranjena

baročna garnitura za jedilno sobo

se proda. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 405.

Priden in pošten SLUGA

star 20 let, vešč slovenskega in pa nemškega jezika, želi svojo službo premeniti s 1. ali 15. marcem. Naslov pove upravnštvo. (Znamka!)

Kot potnik-akviziter

se sprejme takoj za **Kranjsko** za življenjsko in otroško zavarovanje proti proviziji in gotovi plači inteligentna oseba. — Ponudbe z navedbo referenc pod: »Dauernde Stellung« na anončno pisarno **Josip Heuberger, Gradec, Herren-gasse št. 1.** 396 (2)

==Proti gotovi plači in proviziji se sprejmejo

krajevni zastopniki

za večjo tuzemsko zavarovalnico za **Ljubljano**. Neveščaki se najbolje pouče. Mesečni dohodki 200 do 250 K. Ponudbe pod »Pensionsfähig« na anončno pisarno **Jos. Heuberger, Gradec, Herren-gasse št. 1.** 396

398 3

Iz Idrije.

Pred nekaj tedni se je neki liberalen pisar proti naši stranki tako izrazil, da bi bil od vsakega predstojnika za svoj dolg jezik zaslužil predpisano lekčijo, kar se pa seveda ni zgodilo, ker se pri naših političnih nasprotnikih še bolj podložnih boje, kakor pa podložni svojih šefov. »Slovenec« je to postopanje zaslužen obsojil, kar je bilo popolnoma prav. Toda mesto da bi liberalna muha molčala, se je lotila po stari navadi osbnosti, napadla je kateheta Oswalda in njegovega brata, četudi oba nista v nobeni zvezi z zadevo. V prvem slučaju ponižuje brata na skrajno impertinenten način, v drugem pa napada družbo, v katero katehet zahaja. Kar se brata tiče, res ni tako učen luč kakor kak Novak ali Taveses, ker svojo službo mirno opravlja in še nikdar ni z nerodnimi dopisi svoje- ga šefa v tako zadrego spravil, kakor se pri liberalnih pisarjih mesec za mesecem dogaja; saj bi bilo žalostno, ako bi bila vsaka davkarija agitacijsko središče in kovačnica najbolj neslanih dopisov, kakor se po raznih notarskih in občinskih pisarnah vrši. Glede katehetove družbe pa le toliko omenimo, da so v njej taki ljudje, ki so »Slovenskemu Narodu« in vsem njegovim pristajšem že celo vrsto sebičnih naklepov preprečili in jih še bodo, naj se liberalni dopisnik jezi ali ne. Imenovana družba je bila, ki je v mestni občini liberalno gospodarstvo tako razkrila, kakor se domišljavim liberalcem daleč naokoli ni tako korenito zgodilo; ista družba je pokazala tudi vzoren red pri liberalnem cestnem odboru, in je izpodbila liberalne naklepe po občinskih čitalnicah in knjižnicah, ali po dragih klavnicah, od katerih bi največ imeli zadolženi liberalci. Da taka družba liberalcem ni povšeči je umevno, in ker bi se dopisnik rad maščeval, objavlja razkritja, in grozi — z besedami za koje se nihče ne briga; koliko so take grožnje vredne, pa pojasne naslednji slučaj. Najboljše sredstvo proti liberalni razpisnosti in sebičnosti so prizivi naperjeni proti učenim sklepom na račun davkoplačevalcev in ker smo z njimi že veliko dosegli, je lansko leto predlagal notar Pegan, naj se katehet Oswald na Dunaj naznani, da mu predstojna oblast to prepove. Tak naklep seveda ne diši po denunciaciji ne glede na to, da so prizive tudi drugi ulagali in ne samo katehet, ki je kot davkoplačevalec tudi k temu opravičen. In res: dasi je bil predlog že lansko leto meseca junija vsprejet, se še do danes ni izvršil, ker njegovi resnosti liberalci sami ne verujejo. Enako se je godilo nekaj let prej, ko smo od gerentstva zvedeli, v kake dolgeve so liberalci našo občino spravili. Da bi blamažo zakrili, so sklenili gerenta tožiti; ljudje, ki so zaslužili, da se v preiskavo vržejo, so naprtili gerentu cele desetisočake, ki jih je baže v škodo občine zapravil. Pri občinski seji so, razun dvornega svetnika Billeka in našega Janeza Kavčiča vsi za notarjev predlog glasovali, — uresničili ga pa še do danes niso: že vedo zakaj molče! Enako je bilo pri kapeli sv. Janeza; da je niso mogli liberalci v javno stranišče prezidati, je bilo treba volitve zategniti. Kot sredstvo smo si izbrali ime Valentin Lapajne, ker so v Idriji trije tega imena; in zopet se je notar nasedel. Pri zopetni volitvi je ogorčeno pred komisijo zaklical: od Hamburga do Trsta poznajo ime Tinče Lapajne, samo deželna vlada ga ne pozna, in vrge listek na mizo, ne da bi spoznal kako neumnost je spregovoril. Ako torej hoče liberalni dopisnik svoje čitatelje zabavati, naj naše primere posnema, iz liberalne družbe jih ima celo vrsto; kateheta in družbo kamor on zahaja, naj pa pri miru pusti, ker se ona od takih gromovnikov, kakor je »Narodov« dopisnik, ne bo pustila v kozji rog ugnati. S tem je ta zadeva za nas končana.

Köpnikijada v Strassburgu.

Plačilni mojster Wolter je bil obtožen, da je poneverjal polkovni denar. Preiskava pa je dognala, da ni pri prvi pameti, vsled česar se je Wolter proti tej izjavi zelo boril in so ga tudi socialnodemokratski poslanci podpirali. V berlinski norišnici so ga opazovali in dognali dušno bolezen. V Berlinu je že poizkušal, da obrne nase cesarjevo pozornost in je enkrat vdrl celo v cesarjevo civilno kabinetno pisarno. Politijsko predsedstvo v Strassburgu poroča, da je bila brzojavka, ki je povzročila alarmiranje posadke v Strassburgu, glede na obliko in vsebino brez vsake napake. Strassburške oblasti stvari niso preiskavale in so brzojavki pred vsem zato verovale, ker se je cesar Viljem že l. 1893. pripeljal nepriglašen v

Strassburg in alarmiral posadko. Liberalni berlinski listi se iz pustne šale Wolterjeve, ki ga bodo zdaj najbrž v blaznico oddali, zelo norčujejo, še bolj pa iz lahkovernosti vojaških krogov, ki bi bili lahko brzojavno vprašali brzojavni urad, če je bila brzojavka resnična. Najbrže bodo zdaj uvedli za obče- vanje cesarja z vojaškimi oblastmi šifrirano dopisovanje. Alarmirati so začeli strassburško posadko na pustni torek že ob 10. uri dopoldne. Častniki so v paradnih oblekah hiteli v vojašnice, kjer so se vojaki v potu svojega obraza pripravljali na »parado«. Ko so generali na vojaškem vežbališču izvedeli, da jih je Wolter potegnil, je najvišji general pustil vojake marširati »pruski paradni marš«, nakar so vojaki odmarširali nazaj v vojašnice. Šaljivec ali norec Wolter je tudi hitel k paradi in je bil zadovoljen z njo. Zdaj je že zaprt. Wolter je nameraval tudi nemško vojno mornarico alarmirati, a se mu to ni posrečilo.

33 dni brez jedi in pitja. Pianistinja gdč. Viola Thern, hčerka znanega dunajskega glasbenika prof. L. Thern, je v dunajskem vegetarijanskem društvu predavala o svojem 33dnevem popolnem postu, kateremu se je podvrgla, da bi svoj telesni stroj očistila nezdravih sokov in ga prenovila. Gdč. Thern je vegeterianka. Potek stradalnega zdravljenja je opisala tako-le: Ni mogoče najti besed za izraz tiste blagodejnosti, ki jo povzroča popoln post; samo z glasbenimi zvoki se da to nekoliko izraziti. Prvih deset dni sem skoro vsak dan shujšala za 1 kg in čutila sem se jako medlo. Po desetem dnevu mi je pa popolnoma odleglo, tako da sem se udeležila neke kmečke plesne veselice. Vsak dan sem vzela vročo kopel, ki mi je nadomeščala najboljše kosilo. Do 24. dneva ni nastopila nobena posebna izprememba; navadno sem ves dan prebela ležé. Zadnje dni pa se je pojavilo močno bljuvanje žolca, nakar sem 33. dan končala zdravljenje ter zopet začela uživati hrano — polagoma seveda. Tekom posta nisem toliko trpela vsled posta kakor vsled strašne jeze. Za prvi obed po dolgem postu mi je služil melonin sok, ki se mi je zdel neizmerno dober. Kasneje sem se lotila tudi drugega sadja, n. pr. jabolk, breskev itd. Toda počasi je šlo z uživanjem: za eno samo breskev sem rabila tri četrt ure. Nato sem se morala takoj vleči v posteljo in delati mrzle obkladke, ker je bil želodec silno slab. Končno so mi dali kuhane pšenice in mleka s citroninim sokom in tekem 14 dni sem se popolnoma okrepčala in bila kakor prerojena, tako da sem napravila že 13urni izlet. Gdč. Thern izgleda izborna in je koncem predavanja zatrčila, da se bo odslej vsako leto podvrgla dolgemu postu, ker nič na svetu človeka tako ne osveži na duši in telesu kakor tak post.

GLASBA.

Aleluja! Deset velikonočnih pesmi v čast Kristusu od smrti vstalemu. Za mešan zbor zložil Ant. Grum, regens chori pri sv. Jakobu v Ljubljani. Cena izvodu 1 K 20 vin. Založila »Katoliška Buvarna« v Ljubljani.

Zvezek obsega kakor rečeno deset velikonočnih pesmi in spev Regina coeli. Oblike je majhne (žepna oblika), kar bo prav dobro služilo pevcem, ki pojo pri velikonočnih procesijah.

Velika noč je eden največjih praznikov, praznik poln veselja in radosti; morajo biti tudi napevi primerno veselega značaja, kakoršni so ti. — Vsi se odlikujejo po lepi melodiji in lahki harmonizaciji, so veseli in krepi.

Najlepša in najefektnejša v zbirki je brezdvomno zadnja, skladba Regina coeli laetere, ki ima na koncu vpleteno veličastno velikonočno alelujo. To da prazniku pravi značaj, skadbo samo pa še enkrat tako povzdigne.

Velikonočne praznike bomo letos izvanredno zgodaj obhajali. Zatorej naše cerkvene zборе na ravnokar izišle napeve opozarjamo, jih istim posebno priporočamo, da si jih nabavijo in pridno študirajo. O veselih velikonočnih praznikih jih bodo sigurno z lepimi vspehi proizvajali v čast Kristusu od smrti vstalemu. — Dobivajo se in naročajo v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Po svetu.

Utihotapljenje opojnih sredstev v ameriške kaznilnice. V ameriških kaznilnicah so že dolgo opažali na kaznjencih pojave opojnih sredstev, kakor morfija, opija in kokaina. Kljub najstrožjim preiskavam in ostremu nadzorovanju se pa ni moglo odkriti poti, po kateri so kaznjenci dobivali ta sredstva. Končno je nanese slučaj, da se

je stvari prišlo do dna. Ravnatelj glasnice kaznilnice Sing—Sing je nekega dne kakor običajno pregledal pošto za kaznjence. Pri tem je padla s police težka knjiga in zadela razglednico, na kateri je bila naslikana ženska glava. Na čudo ravnatelja je razglednica počila in po mizi se je razstresel morfij. Sedaj je bila tajnost odkrita in pojasnjena okolnost, da so kaznjenci po vseh ameriških kaznilnicah kazali neko posebno nagnjenje do takih živobarvnih vzbočenih razglednic, ki so jih pogosto dobivali.

Nenavadna svatba. Nedavno se je v New Yorku vršila čudna svatba: Zenin je bil neki Nemec, ki je dolgo let živel med domačini na otokih Južnega morja, kjer se je dal tetovirati in nastopa sedaj v panoramah. Nevesta je bila 26letna Španka Terezita Gomez, ki se s svojo dolgo črno brado istotako kaže v panoramah. Goste so bili: En golijat, dva akrobata, »umetnica«, ki ogenj »žre«, danska dvojčka, pritlikovec iz Sedmograške itd.

Dedščina. Jezična žena, mati še bolj jezične hčere, je bila nekoč hudo nejevoljna ter je ježno dejala svoemu možu: »Ljubi Bog, kako hudoben jezik ima naša hči; hotela bi le vedeti, od koga izmed naju ga je dobila, od mene ali od tebe?« Mož ji mirno odgovori: »Od tebe gotovo ne, ker ga imaš še zdaj!«

Modern hotel za konje. Tako se lahko imenuje konjski hlev, ki ga je v Charlotburgu postavila družba za čiščenje mesta. Poslopje je štirinadstropno, zvezano s klančinami. Nad 100 konj je spravlenih v tem novodobnem konjskem »hotelu«.

Važna razsodba glede natakarskih napitnin. V nekem konkretnem slučaju je trgovinsko ministrstvo načelno razsodilo, da je natakarske napitnine smatrati za reden dohodek, ki se mora pri bolniškem zavarovanju upoštevati.

Knežja vožnja kalifornijskega koštruna. Za zoologični vrst v San Franciscu so v kalifornijskih gorah nedavno ujeli divjega koštruna, čegar rod zelo hitro izumira in je postal že zelo redek. Koštruna so na neki postaji sredi pragozda spravili v poseben voz, ki je bil ves obložen z blazinami. Za spremstvo sta mu bila pridružena dva živinozdravnika, štiri slugi in dva uradnika zoologičnega vrta. Koštrun, ki je baže vreden 200.000 dolarjev, je vožnjo izvršno prestal. Potni stroški so znašali 6000 dolarjev. Pravijo, da te vrste koštrun nikoli dolgo ne živi v sužnosti.

Poštna znamka izdala zločinca. Navadno ima vsak človek v vsem svojem dejanju in nehanju svoje posebne navade, ki se jih točno drži. Nekateri imajo celo navado, da prilepljajo poštne znamke na svoj poseben način. Tako je neki detektiv dognal, da ima že dolgo iskani zločinec navado, da prileplja znamke na desno stran pisma tako, da tvori vogel trikot. Odslej je pazil na pošti, ko je uradnik sprejemal pisma in nekega dne res opazil pismo z na opisani način prilepljeno znamko. Na podlagi tega pisma je bil zločinec kmalo najden.

Brezžični brzojav v raznih državah. Kakor izkazuje statistika, je na vsem svetu na kopnem 375 brezžičnih brzojavnih uradov in jih imajo: Združene države v Ameriki 142, Anglija 43, Kanada 33, Nemčija z naselbinami vred 22, Rusija 19, Italija 19, Francija 17, Španka 10, Dansko 9. Druge države imajo malo brezžičnih brzojavnih uradov. Na vojnih ladjah imajo Združene države največ brezžičnih brzojavnih postaj,

namreč 247, Anglija jih ima na svojih vojnih ladjah 213, Francija 141, Nemčija 112 Italija 77, Rusija in Japonska po 70, Avstrija pa 37. Tudi trgovinske ladje se opremljene z brezžičnimi brzojavnimi aparati. V tem oziru zavzema prvo mesto Anglija, ki ima 455 brezžičnih brzojavnih postaj, Združene države jih imajo na svojih trgovinskih parnikih 253, Nemčija 206 Francija 68, Italija pa 47. — Ker je naprava podmorskih brzojavnih zvez (kabel) silno draga, bo prišel namesto tega v porab brezžični brzojav, ki je mnogo cenejši in njegovo vzdrževanje lahko. Z eno besedo brezžični brzojav ima še veliko bodočnost

Serravallo
železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
— TRST-Barkovije.

Zelim v letošnji sezoni postreliti 10 velikih divjih petelinov

Ponudbe na upravo »Slovenca«. 365

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Berganc, primar 1. klr. odd. dož. boln.

Oddam takoj veliko, suho in zračno

skladišče

24 m dolgo, 14 m široko na Emonski cesti št. 2. Ivan Jelačin, Ljubljana. 369

== Za večjo tovarno se išče ==

izkušeni kurjač

za parni kotel. — Plača po dogovoru. Ponudbe naj se vpošljejo najdalje do 12. februarja na upravnistvo »Slovenca« pod šifro »Kurjač 1913/394.«

! Mizarji, pozor !

274 pod najugodnejšimi pogoji se proda lepo s stalno vodno silo (25 konjskih sil), enonadstropna hiša z mizarjsko delavnico z vsemi potrebnimi stroji, ter gospodarsko poslopje in nekaj zemljišč. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod šteč. 274. (Znamka za odgovor.)

Prvo kranjsko podjetje

za izvrševanje umetnega vezanja

in trgovina ročnih del

J. Repše & I. Jeršek

Ljubljana, Kongresni trg šteč. 5.

Zaradi velike zaloge se pričeta dela Izvrševanje društv. zastav, trakov po tovarniških cenah prodajo. :: ter vseh cerkvenih paramentov.

Belo vezanje. — Predtiskarija.

Občeznane nizke cene. — Zunanja naročila se točno izvršujejo. — Ugoden nakup prilicnostnih daril.

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

2934

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije